

نام درس: فیزیک
نام دبیر:
تاریخ امتحان:
ساعت امتحان:
مدت امتحان: ۱۵۰ دقیقه

جمهوری اسلامی ایران

نام و نام فانوادگی:
مقطع و شنوندگی: دهم (یاضی)
نام پدر:
شماره داوطلب:
تعداد صفحه سوال: ۱۴ صفحه

ردیف	محل مهر یا امضاء مدیر	سوالات	ردیف
۱		جاهاي خالي را با کلمات مناسب پر کنيد: الف) در حرکت به سمت پایین یک وزنه، تغییر انرژی پتانسیل گرانشی و کار مقاومت هوا است.(مثبت/منفی) ب) کار نیروی کشسانی فنر در یک جابجایی همواره است. (مثبت/منفی) ج) در تراکم بی درود دمای گاز درون سیلندر می یابد (افزایش-کاهش)	۱
۱		کمیت عددی چیست؟ یک مثال بزنید.	۲
۰/۵		انتقال گرما به روش تابش چه تفاوتی با انتقال گرما به روش همرفتی و رسانش دارد؟	۳
۰/۵		چرا کشتی های باری معمولاً پهن و با ارتفاع زیاد ساخته می شوند؟	۴
۰/۵		چرا قرار دادن گوشاهای از یک پارچه‌ی در آب، سبب ترشدن تدریجی تمام آن می شود؟	۵
۱		اگر بدانیم هر ذرع 10^4 سانتی متر و هر فرسنگ 6000 ذرع است، فاصله‌ی بین دو شهر که 62400 کیلومتر است را به صورت نمادگزاری علمی بر حسب فرسنگ بنویسید.	۶
۱		قطعه‌ای فلزی به ابعاد $۱۰ \times ۱۰ \times ۲۰$ سانتی‌متر در اختیار داریم. اگر چگالی آن $\frac{g}{cm^3} = 3000$ گرم باشد، حجم حفره‌ای که درون آن است، چه قدر است؟	۷
۱/۵		گلوله‌ای به جرم 4 کیلوگرم مطابق شکل مماس بر سطح به سمت پایین رها می شود و پس از طی 20 متر، تندی آن به $10 \frac{m}{s}$ می رسد. مطلوب است: ۱- کار کل نیروهای وارد بر جسم (طبق قضیه‌ی کار و انرژی) ۲- کار نیروی وزن ۳- کار نیروی اصطکاک	۸

	<p>جسمی از ارتفاع h به سمت بالا به صورت عمودی پرتاب می‌شود و پس از این‌که ۱۰ متر بالا می‌رود، انرژی پتانسیل گرانشی آن ۲۰ درصد افزایش می‌یابد. ارتفاع اولیه جسم چند متر است؟</p>	۹
۱/۵	<p>آونگی به جرم ۱۰۰ گرم و طول یک متر مطابق شکل از نقطه‌ی A از حال سکون رها می‌کنیم. اگر اتلاف انرژی نداشته باشیم، مطلوب است:</p> <p>الف- تندی آونگ هنگام عبور از وضعیت قائم (نقطه‌ی B) چه قدر است؟</p> <p>ب- کار نیروی وزن آونگ از A تا B را حساب کنید.</p>	۱۰
۱	<p>طول مکعب مستطیل پر از آبی ۱۰ متر، عرض آن ۵ متر و عمق آن ۲۰ متر است.</p> <p>الف- فشار وارد بر کف مکعب از طرف آب چه قدر است؟</p> <p>ب- نیرویی که از طرف آب بر کف استخر وارد می‌شود چه قدر است؟</p>	۱۱
۱	<p>در شکل مقابل h_3 کدام است؟</p> <p>($\rho_{\text{آب}} = ۱۰۰۰ \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$, $\rho_{\text{آج}} = ۱۳۰۰ \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$, $\rho_{\text{آو}} = ۱۲۰۰ \frac{\text{kg}}{\text{m}^3}$)</p>	۱۲
۱	<p>در ظرفی به ارتفاع ۱۰ سانتی‌متر، مقداری از یک مایع وجود دارد. وقتی دما 50°C است، ارتفاع مایع $9/5$ سانتی‌متر است.</p> <p>در چه دمایی مایع از ظرف سریز می‌شود؟ (ضریب انبساط حجمی مایع $\alpha = 1 \cdot ۱0^{-4} \frac{1}{\text{K}}$ است)</p>	۱۳
۱	<p>نمودار $P - T$ یک مول گاز کامل طی دو فرآیند ab و cd نشان داده شده است.</p> <p>الف- نوع فرآیندها را مشخص کنید.</p> <p>ب- حجم گاز در کدام فرآیند بیشتر است؟</p> <p>ج- تغییر انرژی درونی گاز را در دو فرآیند مقایسه کنید.</p> <p>د- کار انجام شده روی گاز در دو فرآیند را مقایسه کنید.</p>	۱۴

<p>۱ در چرخه‌ی ترمودینامیکی زیر که مربوط به یک گاز کامل است، فرآیند $B \rightarrow C$ بی‌دررو است. خانه‌های خالی جدول را با عبارات افزایش، کاهش یا ثابت پر کنید:</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto; border-collapse: collapse; width: fit-content;"> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">V (حجم)</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">T (دما)</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;"></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;"></td> <td style="text-align: center; padding: 5px;"></td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">$A \rightarrow B$</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;"></td> <td style="text-align: center; padding: 5px;"></td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">$B \rightarrow C$</td> </tr> </table>	V (حجم)	T (دما)				$A \rightarrow B$			$B \rightarrow C$	<p>۱۵</p>
V (حجم)	T (دما)									
		$A \rightarrow B$								
		$B \rightarrow C$								
<p>۲ چرخه‌ی زیر مربوط به یک گاز کامل تک اتمی است.</p> <p>الف- چرخه را می‌توان ماشین گرمایی در نظر گرفت یا یخچال؟</p> <p>ب- اگر هر یک از دو منحنی هم دما باشد، دمای T_2 چه قدر است؟</p> <p>ج- تغییر انرژی درونی گاز در فرآیند ترمودینامیکی $C \rightarrow B$ و $B \rightarrow A$ چند ژول است؟</p>	<p>۱۶</p>									
<p>۱/۵ در یک ماشین گرمایی ۱ مول از یک گاز تک اتمی چرخه‌ای مطابق شکل می‌بیماید.</p> <p>الف- کار انجام شده در طی چرخه چه قدر است؟</p> <p>ب- بازده یک ماشین گرمایی کارنو بین بالاترین و پایین‌ترین دمای چرخه عمل می‌کند را حساب کنید.</p>	<p>۱۷</p>									
<p>۱ اگر ضریب عملکرد یک یخ‌ساز $k = 2$ باشد و در هر دقیقه ۱ کیلوگرم آب 20°C را به آب 5°C تبدیل کند:</p> <p>الف- چه مقدار گرما در هر دقیقه به بیرون می‌دهد؟</p> <p>ب- توان موتور یخ‌ساز چه قدر است؟</p>	<p>۱۸</p>									
<p>۱ اگر در حجم ثابت فشار گاز کاملی را 25 درصد افزایش دهیم و همزمان دمای آن را 75 درجه سانتی‌گراد افزایش دهیم، دمای اولیه گاز چند کلوین است؟</p>	<p>۱۹</p>									
<p>صفحه‌ی ۳ از ۴</p>										

۱

۲ گرم هیدروژن در ظرفی به حجم ۵ لیتر وجود دارد. اگر فشار گاز ۴ اتمسفر باشد، دمای گاز چه قدر است؟

۲۰

$$M_{H_2} = \gamma g/mol, R = \lambda J/mol.K$$

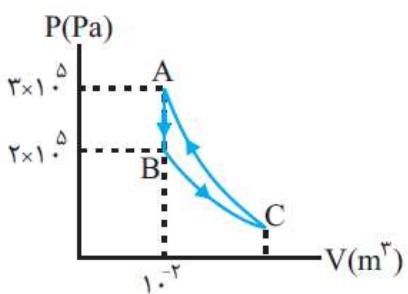
صفحه ۴ از ۴

جمع بار ۲۰

سوال امتیازی:

یک مول گاز کامل تک اتمی، سه فرایند همدما، هم حجم و بی دررو را طی چرخه‌ای مطابق شکل زیر طی می‌کند. کار انجام شده روی گاز در فرایند CA چند ژول است؟

$$(C_V = \frac{3}{2}R, R = \lambda \frac{J}{mol.K})$$

ردیف	راهنمای تصحیح	محل مهر یا امضاء مدیر
۱	الف) منفی - منفی کمیتی است که برای بیان آن تنها یک عدد کافی است.	ج) افزایش ب) منفی
۲	در روش همرفتی و رسانش، انتقال نیاز به محیط مادی دارد اما در روش تابش به محیط مادی احتیاج نیست.	
۳	با توجه به افزایش حجم کشتی، نیروی ارشمیدس افزایش می یابد.	
۴	وقتی پارچه درون آب قرار می گیرد، نیروی دگر چسبی بین مولکول‌های آب و پارچه ایجاد می شود و رفته رفته آب به درون پارچه نفوذ می کند.	
۵		$62400 \text{ km} \times \frac{10^5 \text{ cm}}{1 \text{ km}} \times \frac{1}{10^4 \text{ cm}} \times \frac{1}{6000} = 10000 = 10^4$
۶		$v_1 = 5 \times 10 \times 20 = 1000 \text{ cm}^3$
۷		$v_2 = \frac{m}{\rho} = \frac{3000}{4} = 750 \text{ cm}^3$
		$\Delta v = 1000 - 750 = 250 \text{ cm}^3$
۸		$w_t = k_2 - k_1 = \frac{1}{2} m v^2 = \frac{1}{2} \times 4 \times 100 = 200 \text{ J}$
۹		$w = mgh = 4 \times 10 \times 10 = 400 \text{ J}$
۱۰		$w_t = w_k + w \Rightarrow w_{کوکنار} = 200 - 400 = -200 \text{ J}$
۱۱		$\Delta U = \cdot / 2 mgh = m g \times 10 \rightarrow \cdot / 2h = 10 \rightarrow h = \frac{10}{\cdot / 2} = 5 \text{ m}$
۱۲		$h = h_B - h_A = \cdot / 5 \text{ m}$
	الف)	$mgh = \frac{1}{2} mv^2 \Rightarrow 10 \times \cdot / 5 = \frac{1}{2} v_B^2 \Rightarrow v_B = \sqrt{10 \cdot \frac{m}{s}}$
	ب)	$U = mgh = \frac{1}{2} \times 10 \times \cdot / 5 = \cdot / 5 \text{ J}$
۱۳		$p = \rho gh = 1000 \times 10 \times 20 = 2 \times 10^5 \text{ Pa}$
	الف)	$p = \frac{F}{A} \Rightarrow F = p \times A = 2 \times 10^5 \times 10 \times 5 = 10^7 \text{ N}$
	ب)	
۱۴		$p_A = p_B$
		$\rho_1 gh_1 = \rho_2 gh_2 + \rho_3 gh_3$
		$1 / 2 \times 10 = 2 \times 5 + 1 \times h_3 \Rightarrow 10 = 10 + h_3 \Rightarrow h_3 = 0 \text{ cm}$
۱۵		$\cdot / 5 A = 9 / 5 A \times \alpha \times \Delta \theta$
		$\cdot / 5 = 9 / 5 \times 10^{-3} \times \Delta \theta \Rightarrow \Delta \theta = \frac{\cdot / 5}{9 / 5 \times 10^{-3}} = 52 / 63^\circ \text{ C}$

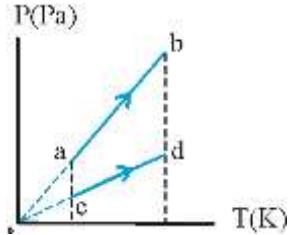
۱۴

الف) هم حجم

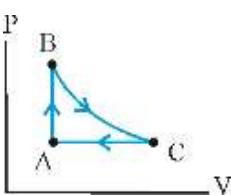
ب) هر چه شبیب کمتر، حجم بیشتر

ج) چون تغییر دما ثابت است، پس تغییرات انرژی درونی دو فرآیند یکسان است.

د) چون حجم ثابت است پس کار هر دو فرآیند صفر است.

۱۵

(حجم)V

(دما)T

ثابت

افزایش

 $A \rightarrow B$

افزایش

کاهش

 $B \rightarrow C$

۱۶

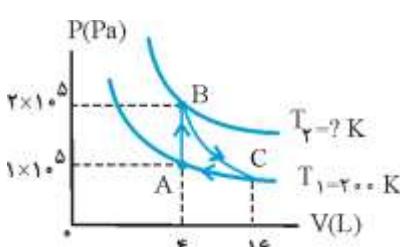
الف) چرخش ساعتگرد، ماشین گرمایی

$$A : PV = nRT \Rightarrow 10^5 \times 4 \times 10^{-3} = n \times 8 \times 200$$

$$n = \frac{400}{8 \times 200} = .25$$

$$B : PV = nRT \Rightarrow 2 \times 4 \times 100 = \frac{1}{4} \times 8 \times T$$

$$T = 400 \text{ K}$$

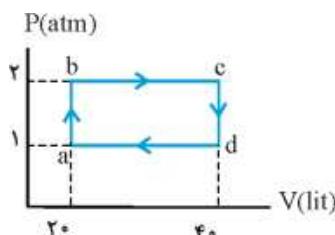

ج)

$$\Delta U_{AB} = W_{AB} = \frac{3}{2}V\Delta P = \frac{3}{2} \times 4 \times 1 \times 10^3 = 6000 \text{ J}$$

$$\Delta U_{BC} = nc_V \Delta T = \frac{1}{4} \times \frac{3}{2} \times 8 \times 200 = 6000 \text{ J}$$

۱۷

$$W = -1 \times 2 \times 10^3 = -2000 \text{ J}$$

الف)

$$\eta = 1 - \frac{T_C}{T_h} = 1 - \frac{P_a V_a}{P_c V_c} = 1 - \frac{20}{80} = 75\%$$

ب)

$$K = \frac{Q_c}{W} \Rightarrow W = \frac{mc\Delta\theta}{k} = \frac{1 \times 4200 \times 30}{3} = 42000 \text{ J} \Rightarrow Q_c = 126000 \text{ J}$$

الف)

$$P = \frac{W}{t} = \frac{42000}{60} = 700 \text{ W}$$

ب)

$$\frac{P_1 V_1}{T_1} = \frac{P_\gamma V_\gamma}{T_\gamma}$$

$$\frac{P_1 V_1}{T_1} = \frac{1/25 P_1 \times V_1}{T_1 + 25}$$

$$T_1 = 25 = 1/25 T_1$$

$$T_1 = \frac{25}{1/25} = 250 \text{ K}$$

۱۹

$$PV = nRT$$

۲۰

$$4 \times 5 \times 10^3 = 1 \times 8 \times T$$

$$T = \frac{20000}{8} = 2500 \text{ K}$$

امضاء:

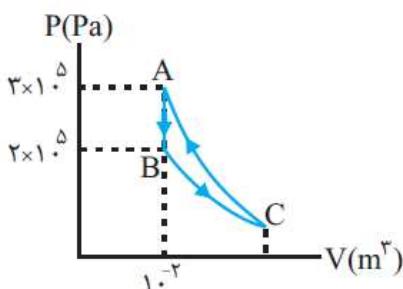
نام و نام خانوادگی مصحح:

جمع بارم: ۲۰

سوال امتیازی:

یک مول گاز کامل تک اتمی، سه فرایند هم دما،
هم حجم و بی دررو را طی چرخهای مطابق شکل زیر
طی می کند. کار انجام شده روی گاز در فرایند CA
چند ژول است؟

$$(C_V = \frac{3}{4}R, R = 8.314 \frac{\text{J}}{\text{mol.K}})$$

نکته حل این سوال:

برای به دست آوردن کار فرآیند باید بدانید که این فرآیند یک فرآیند بی در رو و فرآیند BC یک فرآیند هم دما است. بنابراین رابطه‌ی انرژی درونی برای کل چرخه را بنویسید. کار این فرآیند به راحتی قابل محاسبه است.